

ADVOKAT MILOŠ D. DAMJANOVIĆ
Ul. 13. Jula br. 21, 81000 Podgorica
Br.tel. +382 69 49 29 59; e-mail: milos.damjanovic@live.com

PUNOMOĆNIK LOVAČKOG SAVEZA CRNE GORE

(ime i prezime fizičkog lica/naziv organa, organizacije ili udruženja koji dostavlja primjedbe, predloge i sugestije, kontakti)

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

(naziv ministarstva kojem se dostavljaju primjedbe, predlozi i sugestije)

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE

ZAKON O ORUŽJU I MUNICIJI

(naziv nacrtu zakona, odnosno strategije na koji se odnose primjedbe, predlozi i sugestije)

U svojstvu punomoćnika Lovačkog saveza Crne Gore, te u ličnom svojstvu, putem ovog pismena, potrudicu se da dam doprinos izradi teksta Zakona, a sve kako slijedi u nastavku.

Na samom početku, imajući u vidu brojne kritike i primjedbe čiji smo svjedoci, uzeću za pravo da vam čestitam na izradi teksta Zakona jer, kao pravnik, svjestan sam itekako činjenice da izrada Zakona nije jednostavan posao, posebno imajući u vidu dešavanja u Crnoj Gori posljednjih nekoliko godina. Dakle, uz čestitku za veliki posao čiji ste tvorci, ukazujem i na nekoliko okolnosti koje će zasigurno uticati na izgled i sadržinu budućeg Zakona, a sve kako slijedi:

Primjedba/predlog/sugestija 1. Član 2

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1.

Već u drugom članu teksta nalazim da treba napraviti svojevrsno preciziranje onoga što bi moglo biti „oružje koje se prevozi preko područja Crne Gore“, iz prostog razloga što preko teritorije naše zemlje prevoz oružja vrše i fizička lica – najčešće lovci, koji svoje oružje drže, prenose i koriste u skladu sa dokumentacijom i ispravama vlastite zemlje, a opet se (recimo u tranzitu) nalaze u Crnoj Gori sa oružjem. Dakle, vjerujem da treba precizirati u tom dijelu označeni član.

Primjedba/predlog/sugestija 2 Član 3

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2.

Klasifikacija iz sljedećeg člana je prilično opširna i odbojna u smislu vrlo teške primjene u praksi. Vjerujemo da je ranija klasifikacija bila prirodija i više odgovarala primjeni u praksi, kako građanima, tako i institucijama koje kontrolišu posjedovanje, nošenje i evidenciju oružja. Pored toga, definicijom je određeno šta su glavni djelovi oružja, a to može biti, recimo, i nosač zatvarača ili pak cijev, koji dijele sudbinu vatrenog oružja. E sada, vjerujem da neće biti teško da zamislimo situaciju u praksi gdje baš nosač zatvarača nosimo na popravku u neki drugi grad ili, pak, teritoriju susjedne zemlje, a pri tome taj predmet dijeli pravnu sudbinu oružja. Postavlja se pitanje da li neko ko nema dozvolu za nošenje, uopšte može iznijeti iz svog prebivališta takav predmet da ga odnese na popravku, a da pri tome ne napravi prekršaj ili pak krivično djelo. Stoga, računamo da predmetni način klasifikacije treba nužno prilagoditi praksi te ne-definisati „glavni dio oružja“ na predloženi način.

U definiciji „dijela vatrenog oružja“ nije označeno kakva je priroda tog člana, odnosno, zašto se zakonom uopšte reguliše.

U posljednjem stavu predmetnog člana vjerujemo da se nepotrebno ponavlja suština stava trećeg istog člana, pa i taj dio, makar u smislu čitalačke logike, treba urediti.

Primjedba/predlog/sugestija 3 Član 4

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3.

Vjerujemo da će svojevrsna zabuna nastati, a i protivno je stavovima evropske prakse, primjena odredbi člana 4.

Naime, u Direktivi Evropske unije, u tački 34, konstatovano je da razvrstavanje oružja nije preporučljivo u posebne kategorije zbog same činjenice zaprimanja i upotrebe okvira većeg od 10, odnosno 20 komada. Dakle, oružje B kategorije samo po sebi i po prirodi njegove namjene može da koristi okvire velikog kapaciteta pa bi izmjene kategorije u tom dijelu dovele do značajne konfuzije i primjene u praksi.

Pored toga, postavlja se i pitanje, imajući u vidu zabranu koja važi u smislu posjedovanja oružja kategorije A, šta da rade oni imaooci oružja koju su na zakonit i dozvoljen način, do trenutka primjene ovog člana, posjedovali oružje ili dio oružja koji će postati zabranjen. Očekujemo u tom dijelu da će upravo država morati da snosi troškove naknade za oduzimanje, odnosno predaju takvog oružja ili, pak, njegovih djelova.

Naravno, vjerujemo i da je klasifikacija gasnog/startnog oružja trebala da ostane na način definisan važećim Zakonom, upravo iz razloga što će i ta primjena u praksi dovesti do zagušenja rada institucija i zabune kod građana. Treba imati u vidu da u praksi nije prepoznat bilo kakav slučaj povređivanja sa ovakvim oružjem, a činjenica je da nijesmo upoznati sa mogućnošću da se takvo oružje prepravi u bojevo, tj. ono koje može da povrijedi život i zdravlje.

Primjedba/predlog/sugestija 4 Član 5

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4.

I ovaj član će neminovno unijeti konfuziju, a vrlo je teško primjenljiv u praksi. Konkretno, u stavu dva propisano je da je dozvoljeno nabavljanje, držanje i nošenje predmetnog oružja kategorije A, „ako se utvrdi“ da ispunjava propisane uslove. Postavlja se logično pitanje ko će, kada, kako i u kojem postupku da se bavi utvrđivanjem vrlo specifičnih uslova iz toga stava, te koliko će ta procedura da traje. U tom smislu, smatramo da je ovaj stav apsolutno nepotreban.

Isto važi i za stav treći. Ne postoji u praksi mehanizam za adekvatno i prometno ispitivanje toga za šta se tačno i u kojem trenutku koristi predmetno oružje.

I sljedeći stav je apsolutno diskutabilan jer uvodi novi pojam „osnovni djelovi“, što u članovima do toga, nije pojam koji je definisan.

Primjedba/predlog/sugestija 5 Član 6

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5.

Kao i u ranijim sugestijama i ovim članom se zabranjuje promet, nabavljanje, držanje i nošenje prigušivača pucanja. Ovakva praksa bi potencijalno mogla da dovede opet do postupaka za naknadu štete iz razloga što je lov sa označenim pomagalom dozvoljen kod velikog broja naših susjeda, pa je izvjesno da se u svrhe lova takvo pomagalo i nabavljalo. Sem toga, svjedoci smo nesporne činjenice da primjena prigušivača u lovu nije zabranjena već je poželjna, a nekad i nužna, u zemljama Evropske unije. I zaista, primjena ovakvog pomagala ima i humane i prihvatljive razloge, pa nema smisla iste zabraniti iz razloga što se mogu zloupotrijebiti na način da se istima izvrši krivično djelo jer se krivično djelo može izvršiti i primjenom kašike, automobila, kamena..., a opet nije zabranjeno iste posjedovati. Dakle, ukazujemo da je sasvim prihvatljivo da se u dijelu ovog člana okrenemo praksi Evropske unije kojoj toliko stremimo, pa tu dalje obrazlaganje i nije potrebno.

Apsurdno je i uvođenje, tj. primjena i sljedećeg stava koji zabranjuje promet, nabavku, držanje i nošenje optičkih nišana sa svjetlosnim snopom ili uređajem za elektronsko pojačavanje svjetlosti infracrvenim ili termovizijskim uređajem. Primjena ovog stava nema uporišta ni u logici, ni u potencijalnoj zaštiti života i tijela, niti u bilo kakvim bezbjedonosnim rizicima. Primjena ovakve opreme (posebno u lovu i posmatranju, kao i praćenju stanja u lovištu i generalno u prirodi) je apsolutno opravdana. Isključenja koja ovaj stav promovira nesporno će dovesti i do velikog broja zahtjeva za naknadu štete onih koji posjeduju takve uređaje, a čije posjedovanje trenutno nije zabranjeno. Dakle, treba imati u vidu da bi za naknadu štete zbog oduzimanja ovakvih uređaja trebalo izdvojiti i do 10.000 eura. A uz to radi se u konkretnom i o tzv. Stećenim pravima, pa bi njihova ograničenja imala ozbiljnih posljedica po pravosudni sistem zbog sigurnog podnošenja brojnih zahtjeva za naknadu. Takođe, uporedna praksa, posebno u zemljama regiona, ne poznaje ovu vrstu zabrane, pa i iz tog razloga vjerujemo da bismo primjenom označenog člana tj. stava, napravili presedan sa nemjerljivim posljedicama.

Primjedba/predlog/sugestija 6: Član 8

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6.

Primjena ovog člana bi morala da ima veću važnost i značaj za one koji pišu tekst zakona iz prostog razloga što ovaj Nacrt nudi rješenja koja su suprotna, ne samo zakonu koji reguliše upravni postupak, nego i Ustavu, te evropskim konvencijama i protokolima iz prostog razloga što ukida dvostепенost, a što samo po sebi nije demokratska tekovina.

Primjedba/predlog/sugestija 7: Član 11

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7.

Stav 1, u tački 2 i 3, apsolutno je nepotreban iz razloga što je postupak nabavke ionako sam po sebi komplikovan, pa bi sada uvođenje još nekih postupaka i to za djelove oružja, te postupka pribavljanja potvrde o registrovanju glavnih djelova oružja, bilo apsolutno kontraproduktivno, kako za one koji vode te postupke, tako i za imaoce oružja, a opet takve registracije, tj. postupci u praksi, ne bi imali nikakvog značaja niti primjene.

Tačka 5 je takođe nepotpuna. Nalazimo da bi u tom dijelu teksta trebalo da stoji: „oružni list za držanje, nošenje i prenošenje“. Ova odredba, ovako napisana, a uzimajući i kasnije elaboracije termina - nošenje, imala bi ozbiljnih posljedica kako za lovce, tako i za one koji se bave sportom koji podrazumijeva upotrebu oružja. Vjerovatno je intencija ovdje bila da se pod – nošenjem misli na nošenje radi lične

bezbjednosti, pri čemu su naprijed pomenute kategorije apsolutno zaboravljene. Recimo, primjera radi, da lovci u lovu vrlo često pređu rastojanja od po 10-20 km, pa bi termin „držanje i prenošenje“ za ovu vrstu upotrebe i nošenja oružja bio katastrofalan.

A i tehnički bi bilo apsolutno neopravdano da ovakav tekst ostane jer bi sportistima i lovcima u tom slučaju trebala dva oružna lista i to jedan za držanje i prenošenje i jedan za nošenje, a složićemo se da je birokratija u institucijama i ovako nepodnošljiva za prosječnog građanina, pa bi takav postupak doprinio još većoj konfuziji i usložnjavanju.

Primjedba/predlog/sugestija 8: Član 12

Objasnenje primjedbe/predloga/sugestije 8.

Primjenom i uvođenjem ovog člana nalazimo da bi bili povrijeđeni osnovni postulati zakonodavnog sistema i osnovna načela zakonitosti uopšte jer ovaj član vodi ukidanju drugostepenosti. Ovakavo postupanje bi nesporno bilo podložno i zloupotrebama, a u suprotnosti je sa zakonodavstvima zemalja iz regiona, te zemljama Evropske unije. Zamislite samo situaciju da Policija, a na osnovu novih i potpuno neograničenih ovlašćenja, odluči da vam ne dozvoli nabavku oružja zbog počinjenog prekršaja u mladosti, a koji vam i dalje stoji u evidenciji ili, pak, zbog komentara zlonamjernog komšije sa kojim nemate prijateljski odnos... A vi na takvu odluku možete da uložite pravni lijek – tužbu Upravnom sudu u postupku koji kod tog suda traje, bez pretjerivanja, 4-5 godina. Pa kuda bi nas to odvelo? Ko je i koga zaštitio takvim članom? Upravni sud i ovako ima na hiljade predmeta u kojima se zakazivanje čeka po četiri godine i sada ćemo kod takvog suda ostvariti zadovoljenja prava zbog odbijanja davanja odobrenja za nabavku. Smatramo apsolutno neosnovanim i pogubnim uvođenje ovakve prakse koja bi u stvarnosti značila da Policija u potpunosti „vedri i oblači“ u ovoj, inače upravnoj stvari. Dakle – nedopustivo.

Pored navedenog, smatramo da apsolutno nema opravdanja ni produženje roka za odlučivanje na 60 dana. Dakle, ne samo da se rok po žalbi, odnosno tužbi, produžava na nekoliko godina, nego se produžava i prvostepeni postupak. Zaista, nepotrebno i neopravdano.

Primjedba/predlog/sugestija 9: Član 14

Objasnenje primjedbe/predloga/sugestije 9.

U članu 14 je možda napravljena i najveća diskriminacija i nepravda u cjelokupnom tekstu nacрта. A opet bez opravdanja. Dakle, podizanje starosne granice, kako je predloženo, trebalo je da ima neku pozadinu u smislu dobra koje se štiti ili pak nekog javnog ili opšteg interesa koji bi ovom izmjenom bio potpomognut. Takvu pozadinu predložena izmjena jednostavno nema. Pored neopravdanog i diskriminatorskog položaja u koji bi dovela sve mlađe ljubitelje oružja, sporta, lova, ova izmjena bi stvorila i neravnopravan položaj kod onih lica koja su neposredno prije stupanja na snagu Zakona sa, recimo 18 god., pribavili oružje u odnosu na one koji bi morali da čekaju još nekoliko godina da ga pribave. Takođe, ovo bi bio atak i na budžetska očekivanja raznih i raznovrsnih privrednih subjekata ili asocijacija lova, sporta i slično. A kako rekospo – sve bez opravdanog zakona.

Poseban dio zabune i zagarantovane zloupotrebe postoji u stavu 1, tačka 4, i to u dijelu široko i neprecizno postavljenog spektra razloga zbog kojih se može odbiti davanje odobrenja. Prednje znači da se ovako paušalna priroda ove tačke mora jasno precizirati iz razloga da ne dođemo u situaciju da odobrenje za nabavku oružja zavisi, recimo, od povrede javnog reda i mira (što je zapravo prekršaj). Ista je situacija i u tački 5 koja propisuje u dijelu neograničen skup prekršaja. Tako je i u tački 6, koja čak i pominje uživanje, recimo, alkohola. Pa zar ga nijesmo maltene svi nekada uživali? Koji je to tim

psihologa i sociologa ili, pak, doktora medicine u policiji koji će za svakoga ponaosob da utvrdi da li je sklon uživanju alkohola? Takav tim i ta mogućnost jednostavno ne postoje, a to sve u praksi garantuje i diskriminaciju i zloupotrebu, pa je ova izmjena daleko i od pravne i od životne logike, a samim tim i neprimjenljiva, makar dok se ne precizira na valjan način. Smatramo da isto važi i za termin „sukob sa okolinom“. Zapravo, ovaj dio je toliko apstraktan da ga i ne treba uzimati u neko iole ozbiljno razmatranje. Ni u tački 7 nije propisano ko, na koji način i kada može odlučivati da li nečija soška ili sef odgovara za čuvanje oružja. Dakle, opet zastoje u primjeni ove odredbe koja će inače usložniti itekako komplikovanu, postojeću praksu.

Takođe, pomenuti članovi ne tretiraju institut rehabilitacije koji se u praksi pokazao itekako bitnim. Posebno ako se ima u vidu ona propisana za prekršajni postupak.

Primjedba/predlog/sugestija 10: Član 15

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10.

Stav prvi je i kod ovog člana toliko neodređen i neprecizan da već sada znamo da će teško iko ikada dobiti odobrenje za nabavku za ličnu bezbjednost. Ko je čitao nacrt zna da je tako.

Stav drugi neopravdano tretira sudsku i tužilačku funkciju bez advokatske. Posao advokata ne smatramo ništa manje lakšim ili manje opasnim od posla tužioca i sudije. I priroda pravosuđa se ne može zamisliti bez odbrane, tj. zastupanja, pa ukazujemo da se takva mogućnost mora odnositi i na nosioce advokatske profesije.

Primjedba/predlog/sugestija 11: Član 16

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11.

Ni ovaj član nije ostao imun na pitanje preciznosti. Postupci, načini, mehanizmi određivanja odlučnih činjenica od strane Policije ne postoje, a prednje znači automatski i pozamašan broj sudskih slučajeva. Priroda zakona bi morala da bude takva da prosječnom građaninu omogući da razumije svoja prava, a ne da ga uvodi u neke mračne i inkvizitorskom slične postupke u kojima se ne zna ko tačno i na koji način tačno utvrđuje relevantne činjenice.

Primjedba/predlog/sugestija 12: Član 17

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12.

U ovom članu je propušteno da se ukaže kako se vrši kontrola u slučaju sumnje, s obzirom da ista zadire u odredbe ZKP-a jer ne tretira volju imaoca zahtjeva koji je dužan da je omogući, a već sljedeći član kaže da se ta kontrola može vršiti u slučaju nabavke svakog komada oružja, iako imalac nabavlja, recimo, istu kategoriju za koju već ima urednu dokumentaciju. Naravno, ovo znači da se sumnja i kontrola tj. povreda stana može vršiti svaki put protivno ustaljenim institutima našeg Ustava i ZKP-a, a opet to znači konstantnu i neminovnu zloupotrebu i najrazličitiju i pogubnu praksu. Ovaj član se mora ili brisati ili precizirati na razuman način jer drugačije ne smije postojati, ako vjerujemo i poštujemo postojeće mehanizme povrede privatnosti stana i boravišta građana.

Primjedba/predlog/sugestija 13: Član 18

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13.

I u ovom članu je učinjena nesporna organizacija jer je propisano da postoji jedna Komisija i da je ona bezuslovno državna. Imajući prednje u vidu, skoro je pa nesporno da će ona biti u Podgorici, što je opet i teritorijalna diskriminacija i propust koji ne targetira građane svih ostalih opština. Ovim članom se nepotrebno uvodi i institut neopravdanih troškova ljekarskog pregleda, te institut vanrednog pregleda koji, po ko zna koji put, zbog neodređene i neprecizne postavke dodatno usložnjava ionako komplikovani postupak.

Primjedba/predlog/sugestija 14: Član 19

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14.

U ovom članu su potpuno zanemarene mogućnosti i prakse koje mogu izdavati klubovi, streljački savezi, te posebno Lovački savez.

Primjedba/predlog/sugestija 15: Član 25

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15.

Ovdje je zanemarena praksa koja je i česta i zakonita, a tiče se uvoza oružja i to kroz proceduru koja vrlo često traje duže od 5 mjeseci. Imajući u vidu usložnjavanje procedure izdavanja odobrenja za nabavku, ovaj rok će biti možda kratak, čak i za nacionalne okvire, pa se neizostavno mora dozvoliti produženje makar na još jedan rok od 6 mjeseci. Sem toga, svakako nijesmo informisani o potencijalnim zloupotrebama koje su postojale kod postojećeg zakonskog rješenja u tom dijelu, pa je ova izmjena i iz tog razloga u potpunosti proizvoljna i nepotrebna.

Primjedba/predlog/sugestija 16: Član 26

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16.

U ovom članu je opet napravljena svojevrsna terminološka zavrzlama koju bi teško razumio i pravnik, a kamoli prosječan građanin koji nije iz te struke. Dakle, oružni list za držanje i prenošenje se ne može dati recimo lovcu ili strijelcu već po prirodi stvari mora biti i za nošenje (čl. 33). Ponuđeno rješenje u praksi bi značilo obustavu i lova i streljaštva pa vjerujemo da je u ovom dijelu došlo zapravo do omaške u kucanju teksta.

Primjedba/predlog/sugestija 17: Član 33

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 17.

U ovom članu je izostavljen termin „municije“ jer se i ona po prirodi stvari mora nositi, tj. prenositi.

Primjedba/predlog/sugestija 18 Član 34.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 18.

Ovdje se potpuno neopravdano pravi obaveza bivšem vlasniku da obavještava Ministarstvo o prodaji oružja jer su upisi takvih podataka automatizovani i takve informacije se dobijaju odmah kada novi vlasnik registruje oružje pa je ovakva obaveza apsolutno i nepotrebna i neopravdana. Propisano je da Ministarstvo evidenciju ranijeg vlasnika neće brisati dok se ne registruje novi pa je i iz tog razloga postojanje opisane obaveze apsolutno lišeno smisla. Takođe, ovim članom je propisano i da se prodaja mora vršiti samo kroz notarski zapis što je apsolutno nepotrebno i suprotno važećoj regulativi koju propisuju Zakon o obligacionim odnosima, te Zakon o svojinsko-pravnim odnosima. Dakle, propisivati novi režim pravnog posla za pokretne stvari putem zapisa kod notara je i sa tog aspekta apsurdan, a i povećava bespotrebno troškove prenosa.

Primjedba/predlog/sugestija 19 Član 36

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 19.

Nije nam poznato da na teritoriji Crne Gore postoje privredna društva i preduzetnici koji imaju odobrenje za prepravljnje oružja.

Primjedba/predlog/sugestija 20 Član 41

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 20.

U stavu prvom se definiše spremište putem novog instituta – koje se ne može otvoriti alatom uobičajene upotrebe. Ovako postavljena odrednica je apsolutno nerazumljiva i neodređena i mora se precizirati da ne bismo došli u situaciju da policijski službenik na licu mjesta cijeni može li se zaključani ormar otvoriti šegom ili šrafčigerom ili pak sjekirirom.

Primjedba/predlog/sugestija 21: Član 56

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 21.

U ovom članu se opet pominje pogrešna praksa da se oružje oduzima usljed nekih okolnosti koje ne može utvrđivati policijski službenik kao što su: prekomjerna konzumacija alkohola, konzumacija droga, poremećenih porodičnih odnosa... Ove kategorije ne može utvrđivati službenik koji nije adekvatno školovan za iste pa bi oduzimanje oružja na način propisan ovim članom bilo u najmanju ruku – pogrešno.

Primjedba/predlog/sugestija 22: Član 61

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 22.

Za stav 4 ovog člana apsolutno ne postoji logično obrazloženje ili razlog, pa ga treba izostaviti.

U konačnom, računamo da bi uz ove primjedbe bilo korisno i ponoviti nekoliko predloga za koje smatramo da su na mjestu, iako su se isti već čuli na dosadašnjim javnim raspravama:

1. Omogućiti (uz rigoroznu selekciju) nošenje ličnog oružja prosječnim građanima koji ispunjavaju posebne uslove,
2. Omogućiti efikasniju evidenciju i vođenje ostavinskog postupka notarima,
3. Ozakoniti državni otkup oružja legalnog od građana,
4. Dozvoliti nošenje kratkocijevnog oružja lovcima (makar u smislu samilosnog hica),
5. Omogućiti upotrebu termalnih i infracrvenih aparata makar Savezu,
6. Dozvoliti upotrebu prigušivača zvuka i kompenzatora makar u lovu,
7. Olakšati strancima upotrebu i unošenje oružja u CG – lovni turizam.

Advokat Miloš Damjanović

ADVOKAT
Miloš D. Damjanović
PODGORICA, ul. 13. jula br. 21
Mob. tel. 069 49 29 59